7/4094

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.S.Ö.1.01/ 5933 .../12/2004
KONU : Yazılı ve Sözlü Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.11.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7998 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, İzmir Milletvekili Vezir AKDEMİR'e ait 6/1334, 6/1336 esas nolu sözlü soru önergeleri ile Denizli Milletvekili Ümmet KANDOĞAN'a ait 7/4093 ve Antalya Milletvekili Nail KAMACI'ya ait 7/4094 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER :
EK –1 : Görüş 6/1334 (1 adet – 1 sayfa)
EK –2 : Görüş 6/1336 (1 adet – 1 sayfa)
EK –3 : Görüş 7/4093 (1 adet – 2 sayfa)
EK –4 : Görüş 7/4094 (1 adet – 2 sayfa)

7/4094

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Nail KAMACI**
Antalya Milletvekili

Önerge No : **7/4094**

Ülkemizde şeker pancarı üretiminde uygulanan bir kota sitemi vardır. Bu sistem uyarınca üreticilerin pancar ektikleri alanların büyüklüğüne göre kota belirlenmekte ve de hasat sonrası toplu alımlar bu kotaları belirleyen daha önce imzalanmış olan mukaveleler uyarınca yapılmaktadır. Kota belirlenirken ise, son 4-5 yılın dekar başına ortalama ürün miktarı temel alınmaktadır. İmzalanan mukavele gereği belirlenmiş olan kotayı % 15 oranında aşan üreticilerin fazla ürünleri aynı fiyattan alınırken, % 15'i aşan ürün fazlası % 80 indirimle alınmaktadır. Ancak, Antalya'nın Elmalı İlçesindeki üreticiler verimin bu yıl yüksek olmasından dolayı kotalarının çok daha üzerinde pancar üretmişlerdir. Bu durumda ise, özellikle hasat maliyeti nedeniyle pancar üreticileri topyekûn zarar etmekle karşı karşıya kalmışlardır. Bu bağlamda,

SORU 1) Pancar üreticisinin ülkemizin kimi bölgelerinde (örneğin, Antalya'nın Elmalı İlçesi'nde) karşılaştığı bu aşırı verim ve kota sorunu konusunda ilgili makamların bilgisi var mıdır?

CEVAP 1) 2003 yılı Şeker Pancarı Üretimi Kotalarının Daraltılmasıyla Oluşacak Alanlarda Alternatif Ürün Olarak, Mısır, Ayçiçeği, Soya Fasulyesi ve Yem Bitkisi Ekimi Yapan Üreticilere Bir Defaya Mahsus Olmak Üzere Yapılacak Telafi Edici Ödemeye Dair 28.04.2003 Tarih ve 2003/5512 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda, Bakanlığımızca 2004 yılı Mayıs ayında bu üreticilerimize telafi edici ödeme yapılmıştır.

Konu ile ilgili olarak Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan görüşte aşağıdaki ifadelere yer verilmektedir;

Bilindiği gibi, şeker üretiminde istikrarı ve kendi kendine yeterliliği sağlamak, stoklardan gelen kamu finansman yükünü azaltmak, pancar üreticilerine düzenli bir gelir temin etmek ve uluslararası yükümlülüklerimiz çerçevesinde öngörülen tarım politikalarına uyum sağlamak amacıyla 1998 yılından itibaren "Kotalı Üretim ve Kademeli Fiyatlandırma Uygulaması" başlatılmıştır.

19 Nisan 2001 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 4634 sayılı Şeker Kanunu gereği Şeker Kurumu ve bu kurumun karar organı niteliğinde Şeker Kurulu oluşturulmuştur. Şirketlerin şeker kotaları yurt içi şeker talebi ile fabrikaların pancar işleme ve şeker üretim kapasiteleri dikkate alınarak Şeker Kurulu tarafından belirlenmektedir.

Pancar üretim kotaları ise, Şeker Kurulu tarafından tahsis edilen şeker kotaları ile pazarlama yılı başı şeker stok durumu göz önünde bulundurularak Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğünce tespit edilmektedir. Tespit edilen pancar üretim kotaları fabrikalara, köylere ve üreticilere son dört yıldaki taahhüt miktarının ortalaması esas alınarak dağıtılmaktadır.

Şeker pancarı üretimi Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü ile üreticiler arasında aktedilen "Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi" esaslarına uygun olarak yapılmaktadır. 2004 yılı için üreticilerle aktedilmiş olan sözleşmede üreticilerin pancar üretim kotaları belirtilmiş bulunmaktadır. Üreticiler Sözleşme gereği, hava şartları, tarla verimliliği ve diğer şartları da dikkate alarak taahhüt ettikleri pancarı üretmek ve teslim etmekle yükümlü kılınmış olup üreticilere, taahhüt ettikleri toplam pancar miktarının % 15 eksiğine kadar pancar teslim etmeleri durumunda herhangi bir cezai müeyyide uygulanmamaktadır.

Elmalı İlçesindeki üreticilere 2004 yılı için 56 800 ton pancar üretim kotası tahsis edilmiş olup pancar alımları devam etmektedir.

SORU 2) Bu sorunun kotaların artırılması ya da kotayı aşan ürüne verilecek fiyatın artırılması yoluyla giderilmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 2) Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğünün cevabi yazısında;

4634 sayılı "Şeker Kanunu" ve bu kanuna istinaden 28.06.2002 tarih ve 24799 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren "Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği" ile "Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi"nde, taahhüt edilen toplam kota miktarı üzerinde teslim edilecek pancarın C pancarı olduğu, C pancarı fiyatının ise bu pancardan elde edilecek C şekerinin ihracatından oluşacak fiyata göre üretici gözlemcisi gözetiminde Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından tespit edileceği belirtilmektedir.

Bu nedenle, taahhüt edilen kota miktarını aşan ve C pancarı olarak alınan pancarın fiyatı bu pancardan elde edilecek C şekerinin ihracatından oluşacak fiyata göre belirlenecektir. Ayrıca 2004/2005 kampanya döneminde Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü ile üreticiler arasında "Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi" akdedilmiş olduğundan sözleşmede yazılı kotaların artırılmasının mümkün olmadığı ifade edilmektedir.